

Borba

Maribor, 2. februarja 1934

Leto II.

Posamezna številka Din 1.50 " Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.—
za inozemstvo Din 10.— " Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ul. 26
Telefon 29-70 " Poštni čekovni račun 15.546 " Izhaja vsak petek " Oglasi po tarifi

Štev. 5

Narodna strokovna zveza, Maribor

Sodna ulica 9 — dvorišče

Uradne ure tajništva so od 1. januarja dalje

dopolodne od 9. 12. ure

popoldne od 15.—19. ure

ob nedeljah in praznikih od 9.—11. ure dop

Naročnikom in prijateljem!

Vrste naših naročnikov se naglo množe. Krog naših prijateljev in čitateljev je vedno večji. Z vsakim dnem dobiva naše uredništvo dopise in poročila s prošnjo za objavo. Vsem ustreči je nemogoče, ker tiskamo list samo na štirih straneh. Izdajanje lista na osmih straneh pa je zvezano z mnogo večjimi stroški. Tudi darovi, ki so prišli v naš tiskovni fond še niso tolikšni, da bi nam omogočili izdajanje glasila na osmih straneh. Vemo, da s odtrgajo od ust, kar žrtvujejo na oltar ideji. In prav to nas podžiga, prav to nam utrjuje vero v zmago našega pokreta. „Borba“ se vzdržuje in živi od žuljev delovnega naroda, živi izključno samo od naročnine, živi od svojih naročnikov in prijateljev, katerih dolžnost je, da jo podpirajo, da jo širijo, da jo zahtevajo v vsakem javnem lokalu, ker so jo sami poklicali k življenju. In če naši naročniki žele, da se jim bo list redno dostavljal, da bo v najkrajšem času dosegel tisto stopnjo, ki jo doseči mora, če žele, da bo vsebinsko takšen, kakor biti mora, potem naj tudi sami izpolnjujejo svoje dolžnosti, svoje obveznosti, to je, da redno plačujejo naročnino, ki znaša samo 6 Din na mesec. Naročite pa „Borbo“ lahko po navadni dopisnici ali telefonično. Uredništvo in uprava sta v Gregorčičevi ulici 26. Telefon štev. 29-70.

„Kupujemo domače blago!“

Ali imajo producenti pravico zahtevati od nas konzumentov, da kupujemo »domače« blago? Pravica o kateri govorimo, je lahko umljiva samo lajku, nikakor pa se ne more natvesti naobraženemu članu naše družbe, ki pozna naše narodno gospodarstvo in so mu še zlasti dobro znane mere, ki služijo našemu gospodarstvu za napredek. Te mere so visoki carinski zidovi, ki jih je zgradila trgovinska politika vseh držav po vojni, da za temi zidovi »usposobi« svoje gospodarstvo in na ta način povzdigne življenjski standard naroda.

Tudi mi smo šli po tej poti, po kateri so šle vse ostale svetovne ekonomske enote. Dočim so posamezne enote sveta — države, gradile in spopolnjevale svoje gospodarsko življenje s svojim kapitalom, smo mi na široko odprli vrata tujemu kapitalu, ki se je pri nas že šopiril, deloma pa je dobil svojo oblast po vojni. Na ta način se je hotelo zamenjati tuje blago z domačim in se je istočasno hotelo nuditi zaslužek našemu delovnemu ljudstvu.

Toda vse te lepe nade so se na žalost izjalovile. Namesto, da bi se življenjski standard našega naroda povečal, se je zmanjšal na nenaravno in absurdno stopnjo. Namesto, da bi se povečala pri nas duševna in telesna kultura, se je nasprotno povečala duševna in fizična zaostalost. Dopustili smo in dopuščamo, da umira naše ljudstvo pod sivimi tovarniškimi oboki izkoriščano in izmzgavano od tujcev-kapitalistov do skrajnosti, služeč tej »narodni« produkciji za — sol in — kruh! In danes, ko je približno milijon duš popolnoma obubožalo, se pojavlja glas, podoben trobenti iz Jerihe: »Kupujte domače blago!« Tako se danes apelira na one, ki si ne morejo kupiti niti kosček suhega kruha. Tako apelirajo danes v dobi gospodarske in denarne krize na konsumente tujci-kapitalisti, ki so že od prvega početka, ko so prispeli v našo državo »s svojimi sedmimi sli-vami« kalkulirali izključno le v svojo korist, da bi čimprej krili izgubo, ki so jo imeli v svoji domovini, kjer se niso mogli upreti konkurenci s svojimi stariji stroji, ki pa so jim prišli v Jugoslaviji prav. Le pri nas je mogoče apelirati na — naivni naš patriotizem, ki ga tuj kapitalisti istočasno prezirajo in do skrajnosti izmzgavajo. »Naša« industrija, zlasti tekstilna, živi pri nas kakor v eldoradu, se širi, gradi nove objekte, dočim vsa jugoslovanska trgovina propada, dokler ne bo lepega dne poginila.

Če samo površno premostimo položaj našega trgovstva, se moramo na prvi pogled prepričati, da je naše trgovstvo v obupnem položaju med industrijo, konzumentom in državo, ki zahteva od njega, da mora biti soliden plačnik, ne upo-

števa pa njegove plačilne zmožnosti niti tam, kjer bi mu morala priskočiti na pomoč. Prav tako, če ne še bolj, nezdravi pa so odnosi našega trgovstva med konzumenti in producenti. Trgovstvo je samo posrednik med producentom in konzumentom, ki vidi v njem »svojega izkoriščevalca«. Naše trgovstvo je samo golo orožje v rokah producentov, ono je navadna štafaža tvorničarjev, ki ji milostno zaupajo svoje proizvode, ki jim diktirajo cene. Če danes pogledamo na zaprte trgovine po manjših mestih, moramo biti uverjeni, da je temu kriva pošast v obliki tujega kapitala, ki podražuje razno blago in industrijske proizvode, ki naj bi bili »domači izdelki«, katere naj bi kupovali mi, državljani in tako izpolnjevali svojo patriotsko dolžnost.

In če že oni apelirajo na našo patriotsko dolžnost napram domačim izdelkom, vprašamo mi to gospodo, kaj je ona storila za naš socialni in kulturni napredek? Ničesar! Popolnoma nič!!!

Ljudje, ki danes apelirajo na naš patriotizem, ne nosijo v sebi niti trohice socialne pravičnosti, nimajo trohice srca in sočutja do našega naroda, ki jim teži. Jasno je, da isti ljudje, ki hinavsko apelirajo na naš patriotizem, gojijo tudi tako ljubezen do države, ki jim je dala možnost za dober zaslužek s tem, ko je zvišala carinske postavke na blago, ki ga proizvajajo z namenom zaščititi producenta in delavca. Mnenja smo, da izpolnjujemo svojo patriotsko dolžnost če naglašamo, da ne moremo še nadalje trpeti, da bi se kupičili težki milijoni na račun našega patriotizma, v katerem isti ljudje ubijajo klice normalnega razvoja, ki so pognale na polju našega socialnega in gospodarskega življenja na najprimitivnejšem življenjskem standardu, ki ga je imel naš narod že pred 25. leti.

Radovedni smo, kako si predstavlja ta »naš« industrijalec, kakšne so dolžnosti konzumenta do »domačega« blaga in kakšne so dolžnosti, ki bi jih moral vršiti on do konzumenta. Želijo bi, da bi ti ljudje ne čutili tako »patriotsko«, marveč bolj »ljudsko« z občutkom socialne pravičnosti do delavstva in nameneščenstva, ki ga danes izkoriščajo do skrajnosti. Ne želimo drugega kakor to, da bi ta gospoda, ki apelira na naš patriotizem, kalkuliral polovico svojih dobičkov na račun naše delovne moči, odnosno, da bi jih zaračunala v dobro 35% — 20% kar zasluži za carinskimi zidovi, ki ga je zgradila naša država, da bi obvarovala prosperiteto industrialca in — solidne delavske mezde.

Mi se dobro zavedamo, da so ti tuji skrahirani industrijalci, če jih že tako imenovati moramo, prišli v našo državo z

namenom, da moralno in materialno uničijo naše delovne moči, naš narod. Mi se tega dobro zavedamo, toda naše poštenje in naša čast nam ne dovolita, da bi delali tako kakor želi ta gospoda, ki je pripeljala k nam stare stroje, da bi jih amortizirala, ker so v njihovi domovini ti stroji dozoreli za staro železje.

Poleg tekstilne ni nič boljša čevlarska industrija, ki je tudi pri nas zaščitena. Izdelki čevlarske industrije niso nič cenejši kakor tuji, za katere se mora plačati carino in razne druge stroške. Tudi ta industrija spravlja v žep lepe dobičke, dočim zasluži delavec, 2. maksimum 4 dinarje na uro.

Če bi tuji-kapitalisti, ki nam ponujajo danes »domače« blago, »domače« izdelke bili sposobni konkurence v svoji domovini, bi ostali doma. Ker pa tega niso sposobni, so natovorili stare stroje, jih poslali v našo državo, zgradili zasilne delavnice in tovarne, ter z njimi »osrečili« naš narod. In ti zjavili stroji spravljajo težke milijone za visokimi carinskimi postavkami, toda ne v korist državi in našemu narodu, marveč sovražni tujini, ki si predrzne zahtevati od našega naroda neko »moralno in patriotsko« dolžnost, s pomočjo katere nam hoče odnesti še to malo, kar imamo.

In da bi bila ironija še večja, se zrcalijo na omotih produktov etikete v narodnih barvah čisto celo z napisom: »Kupujemo domače blago!« Najbolj žalostno pa je dejstvo, da naše tovarne na znotraj izgledajo kot bi bili kje v Rajhu. Na vratih vseh uradnih prostorov se blešče tuji napis. In če je že kje kak slovenski napis, je spačen ali pa tako majhen, da ga človek jedva opazi. Uradni jezik po naših tovarnah pa je pretežno nemški. Delavec in delavka, ki ne znata nemški, težko izhajata v svoji službi.

In končno še, kaj ima država od teh tujih kapitalistov? Po našem mnenju in dokazih ti tuji kapitalisti nimajo pravice apelirati na naš patriotizem, ker nas nepatriotsko in nečloveško skubijo. Oni ne skubijo samo našega naroda, marveč skubijo državo, ki izgublja težke milijone na carinah, ki beže preko meje. Krom vsega tega pa je, da je naš izvoz poljskih pridelkov padel na minimum. Carinski zidovi na eni in drugi strani dozolvajo, da se nas izkorišča vsenovsod. Mi smo dopustili, da strada naš kmet radi tega, ker smo hoteli s carinsko tarifno politiko zaščititi našo delovno moč. Prepustili smo našo delovno moč izkoriščevalcem na milost in nemilost, na drugi strani pa smo prepustili usodi našega kmeta, ki ne more vnovčiti svojih pridelkov in jih prodaja za mal denar tistim, ki na račun delavcev in njegovih žuljev kupičijo težke milijone

Nacionalni proletariat na pohodu

Mogočna manifestacija socialne pravičnosti in nacionalne zavesti
Zivahen in stvaren potek občnega zbora

Preteklo nedeljo je imela svoj VI. redni letni občni zbor podružnica Narodne strokovne zveze v Mariboru. Občni zbor je izzvenel v veličastnem priznanju ogromnega števila udeležencev k ideji strokovnega gibanja v pravcu nacionalno-socialistične ureditve družabnih odnosov. Afirmacija brezkompromisnega zasledovanja ciljev, ki bodo do temelja izpremenili razmere med delom in kapitalom, še nikdar ni tako spontano stopila na plan. Vseskozi stvarne in aktualne debate niso bile le znak discipline, temveč je bil to zgovoren dokaz neizprosne volje trpinov za zboljšanje bednega položaja, v katerem se danes ves delovni narod nahaja. Nacionalna zavednost ni več privilegij gotovih kast in oseb, ampak se ta temeljni pogoj za ozdravitev razmer vedno bolj utrjuje v onih vrstah, ki tvorijo ogromno večino produktivnega ljudstva.

Prav je, da je končno prodrla zavest, da s krpanjem obstoječega sistema le podaljšujemo stanje, ki nas danes tako tare. S tem v zvezi je bila tudi kritika, ki je padla na račun socialnodemokratov, še premila. Kajti stranka, ki že nad 40 let oznanjuje proletarijatu svoj odrešujoč evangelij in je dovedla delavstvo v položaj, ki je slabši kot takrat, ko se je to gibanje porodilo, zasluži, da se jo ke, ki se gibljejo v sijajno in luksuzno naj spozna tega zajedavca. Spozna pa naj tudi vodje te psevdorazredne stranke, ki se gibljejo v sijajno in luksuzno urejenih delavskih institucijah, dočim vzdrževalci teh ustanov dobesedno stradajo.

Če negiramo razredni boj še ne priznavamo suvereno nedotakljivost zlata. Borimo se proti razrednemu boju radi tega, ker slabi odporno moč naroda, ki mora biti zlasti danes pripravljen na imperialistične pohode gotovih sosedov. Toda kapital se mora podrediti državni kontroli in prav tako mora tudi država urediti vsa vprašanja, ki se tičejo delavstva in ki so prepuščena v rešitev kapitalu. To je v interesu celote, je eksistenčno vprašanje naroda, kateremu pripadamo in nam je nadvse.

PREDSEDNIKOVO POROČILO.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik mariborske podružnice NSZ tov. Tona B a j t. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebno pa še zastopnika Narodne obrane tov. V o j s k a, zastopnika nacionalnih železničarjev tov. T u m p e j a, predsednika centralnega odbora NSZ tov. J u v a n a iz Ljubljane, zastopnika guštanske podružnice NSZ tov. G a č n i k a in zastopnika tiska. V svojem globoko zasnovanem poročilu se je

tov. Bajt dotaknil vseh pomembnejših datumov v delovanju podružnice. Izmed teh je najvažnejši shod 7. maja 1933, ki pomeni mejnik socialno-nacionalnega pokreta v Mariboru. Drugi važnejši dogodki so bile volitve v Delavsko zbornico. Po teh dveh dogodkih je postala NSZ v Mariboru važen in soodločujoč faktor, s katerim mora računati vsa javnost. Mnogo pa se je storilo tudi v pogledu reorganizacije podružnice in njenega poslovanja. Ustanovili so se pododbori po tovarnah, delavstvo se je zbiralo na mnogoštevilnih sestankih, in se seznanjalo z idejami soc.-nacionalnega pokreta. Uspehi tega dobro premišljenega dela niso izostali. NSZ je danes druga najmočnejša nacionalna stanovska organizacija v Mariboru, ki se lahko ponaša s svojim glasilom »Borbo«, ki se bori predvsem za pravice našega malega človeka. Delo podružnice pa je seglo tudi izven Maribora. Ustanavljale so se nove podružnice, katerim je stal Maribor vedno ob strani. Ledina pa še ni izorana in so v novem letu na vidiku še novi podvigi podružnice. Vse njeno delovanje bo tudi v bodoče usmerjeno po geslu: »Vse v korist socialno-nacionalnega pokreta, vse za boljšo bodočnost jugoslovanskega delavca, ročnega in duševnega proletarijata!«

TAJNIŠKO IN BLAGAJNIŠKO POROČILO

je podal tov. N a b e r g o j. Iz njega je bilo razvidno, da je število članstva naraslo na 1277. Podružnica je priredila v preteklem letu 85 večjih sestankov članstva in to v mestu in najbližji okolici. Število obratnih zaupnikov pa je naraslo od lanskoletnih 21 na že doslej izvoljenih 34. Blagajniško poročilo tov. V a l i č a je bilo dokaz, da se je s podružnično imovino gospodarilo skrbno in izkazuje bilanca pribitek. Revizorja tov. P o l j a n š e k in B u d i h n a sta našla vse knjige v najlepšem redu in predlagala odboru absolutorij.

VOLITVE.

Po 10minutnem odmoru je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik tov. Tona B a j t, I. podpredsednik tov. Rudolf T u m p e j, II. podpredsednik tov. Drago V o j s k a. Za odbornike so bili izvoljeni: tov. Saje, Tekauc, Valič, Nabergoj, Marino Kralj, Janko Choc, Pregl, Nerat, Rožički, Maček, Rozman, Anica Mahovne, Marija Kramar, Bohuslav Grus, Štibili, Vouk, Tone Bajc, Župančičeva, Karol Fras, Brandl, Miro Petek, Milan Menoni, Stane Derenčin, Habjanič, Kodrič, Cimpf in Sardenšek. Za revizorje so bili izvoljeni: Poljanšek, Budihna in Janjo Bajc. Nova uprava je bila izvoljena

soglasno. Na predlog tov. Mačka je bila poslana vdanoštna brzojavka kralju, pozdrayna pa banu dr. Marušiču.

BESEDA TOV. JUVANA.

Nato se je prvi oglašil k besedi tov. J u v a n a iz Ljubljane. Pozdravil je vse navzoče in izrazil veselje nad toliko zavednostjo mariborskega nacionalnega delavstva, ki se ne straši ničesar v boju za svoje pravice. Nacionalno-socialni pokret je na pohodu. To nam je najlepše pokazala proslava 25letnice NSZ, še lepše pa volitve v Delavsko zbornico. 17 tisoč zavednih nacionalnih delavcev se je postavilo pri teh volitvah nasproti patentiranim zastopnikom delavstva, ki hočejo z idejami žida Marxa zaslužiti naše delavstvo in ga izročiti v eksploatacijo inozemskemu kapitalu in valptu. Večina narodov je že odklonila Marxove ideje, odklanjati jih moramo tudi mi, ker nas k temu silijo razmere. V naši državi je nad 40.000 importiranih tujcev, ki nam odjedajo najboljši kruh! Marksisti so to importiranje tolerirali in celo podpirali — seveda vse v duhu zveličavne internacionalne. Boj našega pokreta pa velja enako tudi lažinarodnjakom, ki pod krinko nacionalizma odirajo naše delavstvo enako, kakor tujci. Zakaj bi moral biti naš človek združen v »bratski internacionali« z njemu sovražnimi narodi, ko taka internacionala lahko obstoja med slovanskimi narodi, ki se bodo res bratsko podpirali v svojih stremljenjih. Delo NSZ bo tudi v bodočem letu usmerjeno v boju za pravice našega delavca in za zboljšanje njegovega položaja. V tem oziru bo treba storiti še marsikaj. Uzakoniti bo treba brezposelnost, starostno in onemoglostno zavarovanje, izboljšati pa bo treba tudi vso ostalo socialno zakonodajo.

Burno pozdravljen je nato spregovoril prvi podpredsednik podružnice

TOV. TUMPEJ.

V svojem ognjevitim govoru je naglasil ogromno delo, ki ga je izvršila NSZ v Mariboru, tako v nacionalnem kakor socialnem pogledu. Če bo to delo tako napredovalo tudi v bodoče, v najkrajšem času ne bomo imeli več boja z marksisti, ker bodo izginili s površja. Naš boj bo takrat veljal še samo židom in drugim izkoriščevalcem našega delovnega ljudstva.

Tov. G a č n i k iz Guštanja je prinesel pozdrave guštanske podružnice, ki bojuje velik, a tudi uspešen boj. Tudi v Guštanju ni več daleč do zmage. Zahvala za uspešno delo pa gre tudi mariborski podružnici, ki ji je vedno stala ob strani. Zdrav in borben duh veje iz Maribora in daje moči vsem daleč na okoli.

Tov. V o j s k a je v svojem nagovoru povdaril, da je treba vzgojiti nacionaliste, čiste in verne katerim ne bo nacionalizem izražen samo v kopici odlikovanj, temveč take, ki bodo s čistim nacionalizmom pripravljeni za zmago žrtvovati vse.

Po kratkem razgovoru o najvažnejših perečih vprašanih je tov. predsednik B a j t zaključil nad vse uspeli občni zbor s ponovnim pozivom k delu, k napredku in s tem k veliki zmagi!

Dvoje je dokazal občni zbor: nacionalni-socialni pokret je na pohodu do mogočne zmage in da je ta pokret zdrav, osvajač in zidan na solidni podlagi!

Reakcionarji!

V letošnji 3. številki »Razgleda« je izšel članek o avtoritativni državi, v katerem avtor naglašja med drugim, »da je napačno, da velja glas tistega, ki plačuje na davkih malo, prav toliko, kakor glas onega, ki plačuje težke tisočake na davkih!« Ali ni to stališče našega zakrknjenega liberalizma, plutokracije, kjer naj odloča bogastvo? V Mariboru bodo na primer po rasi in veri tuje firme, ki imajo tekstilne obrate, odločale o politiki, če bi šlo po tem, da se glas štuje po plačilu davkov. Pisec pozablja, da je dobro urejena le tista država, kjer skladno sodelujejo delodajalci in delojemalci, mali obrtniki in industrije, in sploh vsi, da je za celoto prav tako važen pastir in mali davkoplačevalec kakor pa visok uradnik in industrijalec! Kajti pri prvih odloča tem večja množica. Danes ni nobenega dvoma več, da so za ureditev države najbolj odločilne mase, oni mali ljudje, ki jih je milijone, ne pa oni redki, ki plačujejo tisoče davkov. Baš narobe bi naj bilo, če že delamo kako razliko in ne upoštevamo vseh enakosti: oni, ki jih tako favorizira sreča in kapitalistična ureditev države, da lahko od svojih velikih zaslužkov plačujejo velike davke, naj se s tem zadovoljijo in naj prepustijo politično vodstvo države onim, ki jim je ostal samo idealizem! Odklanjamo radi tega take reakcionarne trditve, kakor so vsebovane v označenem članku.

Vitežkim sekcijam

Oblastni odbor v Mariboru ima v zalogi črne čepice (šubare) in znake za vitežke sekcije. Čepica z znakom stane Din 28.— Razpošilja jih po povzetju. Pri naročilu ne pozabite vesti mere.

Kdaj se sme nositi znak?

Znak na kapi smejo nositi člani vitežkih sekcij samo pri skupnih nastopih, dočim lahko nosijo čepico (šubaro) poljubno.

Oblastni čelnik.

V razmišljanje

Dokler živimo, se borimo za samoohranjo; mogoče se v jutranji slabi volji zakolnemo, da ne mignemo več z mezinco v nobenem pogledu, a smo že popoldne spet pri delu. Je pač ta boj zasnovan in narekovan po vekovečnem naravnem zakonu, ki smo mu vsi podzavestno podrejeni.

Prvenstven je, naravno, boj za kruh — za one nujne življenjske pogoje, ki naj krijejo hrano, stanovanje, obleko. Dokler si teh ne izvajamo, ne moremo dalje... višje, globlje... v duhovno življenje; brezbrizni smo napram vsemu, kar je izven telesnosti. Saj je to tako naravno in na dlani!... Nekam tako je danes.

Pa sem prav te dni razglabljal takole:

Hrana: beljakovina, tolišča, škrob, sladkor... O, saj je vsega v izobilju, skoraj preveč dobrot in »poceni«. Seveda za one, ki imajo pod palcem in kazalcem je poceni, za onih gornjih štiristo. A za onega, ki nima ali se le z največjo odpovedjo vzdrži na površju, se ta pesem

glasi drugače. Zato pa se človeku nehoté vsiljuje ta gospodarski sestav, gospodarski red in primerja odnos med potrošnikom in proizvajalcem. Oba tarnata ali tarnava: on da ceno prodaja, jaz da drago kupujem. In kako dobro se razumeva! Kaj bi se ne, če pa je resnica na obeh straneh!

Ne nekaj ni v redu in ta »nekaj« je velik, če ne v gospodarskem, pa tudi ostalem življenju naravnost odličen činitelj. Te vmesne ali posredne postojanke pobirajo od leve in desne, od njegove — proizvajalčeve, v tem slučaju kmečke, in od naše — potrošniške strani. Te postojanke gledajo proizvod le od dobičarske strani. Profit, profit, pa bilo celó za največjo krvavo ceno!

In na eni in na drugi strani hiramo... umiramo in žrtvujemo borbi za skromen obstanek dan in noč, dušo in — telo. Koliko časa se bomo opotekali? In sem razmišljal dalje:

Prva in osnovna potreba — hrana, prva naravna hrana — mleko. Maribor... ali ga ne povzije dnevno najmanj 12.000

l (120 hl)? Okrog dve tretjini ali 8000 l ga popijejo družine državnih nameščenec in uslužbencev — one družine, ki so večinoma včlanjene v obeh zadrugah, v Nabavljalni in železničarski. Res je, da je prav to živilo znatno brezposrednika in je torej dobimo naravnost od proizvajalca. A prav tako je tudi res, da igra prav ta prehrana prvenstveno vlogo in jo še vedno vse premalo poznamo. In prav tako je tudi res, da je s to hrano kot s kupljeno mačko v vreči. Boli so si po vrednosti (hraninah, redilnih snoveh) enaki fižol, krompir, žito i. dr., kot ta tekočina. Liter mleka se od litra mleka zelo razlikuje, kar v vsakdanjem življenju prav lahko in tudi čisto prezremo. Ta plača n. pr. liter mleka á 2 Din, drugi pa á 2½ ali 2½ Din. Katero je cenejše in za koliko? V te potankosti se ne spuščamo, seveda ne, in rajši kupujemo mačko v žaklju. To postopanje pa ni pametno, ker ni gospodarsko.

Z mlekom kupujemo pred vsem toliščo, ki je vsebuje od 2—4% (2 do 4 dkg v litru). Recimo, da vsebuje mleko á 2 Din 3% tolišče, druga á 2.25 Din pa 4%. Cena je torej različna in je prvo mleko dražje, dasi le za 10 para pri litru. Pa so še večje razlike.

Ne gre pa le za resnično vrednost, ko likor tudi za snago, točno in redno potrebo. In še za marsikaj drugega, o čemur bo treba govoriti posebej.

Razpletal sem dalje:

Dve konzumni zadrugi imamo, veliki, močni in znatno iz članov, ki stoje na trilih gospodarskih tleh. Proizvajalec (kmet) bo tudi v lastnem interesu skoraj uvidel, da je njegova edina rešitev v samopomoči, v lastnih zadrugah gospodarskih organizacijah. Kakih 4—500 kmetov bi se, mislim, našlo, ki bi znali preceniti velike gospodarske prednosti zadrugnega vnovčenja mleka. Saj vedó vedno bolj ceniti čas in čutijo medsebojni tekmi lastno pogubo.

Na eni organiziran konzum, od druge organiziran proizvod, — ali bi ne bil mogoč dogovor v interesu obeh? Mogoče bomo še kolebali med »bi« ali »ne bi«, a končno bomo vendarle morali prav po tej poti. Tako terja čas, tako naši gospodarski, moralni, narodni in drugi interesi.

Razmišljajmo in odločimo se!

Širite „BORBO“!

Panonsko pismo

Dolga stoletja, ki so ločila Slovensko krajino — Prekmurje — od ostalega slovenskega telesa, so temu delu naše zemlje vtisnili svojevrsten pečat. Ker vse preradi presojamo pojave med tukajšnjim narodom s stališča našega zavestnega življenja, naših gospodarsko-socialnih in duhovnih prilik, ki so šle v Sloveniji svojo ločeno preporodno pot, je potrebno, da spoznamo gotova dejstva kot posledico izvestnih činiteljev v preteklosti.

Slovenska Krajina je lepa in njena zemlja je bogata, rodovitna — naš mali Banat. Površni opazovalec odnese najboljši vtis: lepa polja, travniki, gozdi, gorice — ljudstvu se mora goditi dobro. Pa je vendar obratno. In prav od te strani se tako malo meri in tehtá. Tod je naigostejša naselitev v naši državi — ponekod celo do 120 ljudi na km² — zemlja, kolikor je je v posesti malih kmetov, je do skrajnosti razdeljena med številne dediče, ki jim jo dedno pravo odmerja celo po m². Ker je zemlje premalo, je pravcati lov nanjo. Kljub temu si morajo delovne moči iskati zaslužek izven domačije kot sezonski delavci, ki so kot ne-kvalificirani slabo plačani in prinašajo domov pičle zaslužke.

Madžarska je znala stiskati obroč okrog tega slovenskega polotoka in ga je tlačila materialno in moralno. Najizrazitejši fevdalni red z velikim magnatstvom — ki še danes krona madžarske razmere — se je uveljavil do poslednjih dni, delil je in vladal. V svoji nadutosti in »hern-folski« duševnosti, ki se vztrajno vcepila tudi najširši plasti naroda, se je magnatstvo štelu med izvoljence, ki se jim mora nižji svet klanjati in biti srečen, če ga ošvrkne s prezirljivim pogledom. Popolna srednjeveška slika! To je seveda veljalo v izdatni meri slovenskemu življu. Zato so se plahost, vdanost, potuhnenost, stoteri obziri ... zarili v meso in kri ljudstva in ta kri je prehalala iz roda v rod. Kdo naj se temu čudi?!

Zato pa ima to ljudstvo toliko večje zasluže, če je v takih okoliščinah ohranilo svojstva slovanske krvi, svoje slovenske poteze. Kljub madžarski hegemoniji, ki je razpošiljala med njega svoje verne sluga z edino nalogo, da z vsakim sredstvom zatro zavest plemenske pripadnosti, je ono ohranilo svoje narodne dobrine.

Pripišimo to samo njegovemu kmečkemu značaju in črpalmo iz tega nauk, kolike vrednote in kolika odpornost tiče pod to lupino. Kmečko ljudstvo, ki je tako tesno zvezano s kosom zemlje, ki na njem živi in z njim misli, ne zgubi tako zlepa svojine, ne loči se tako hitro od preteklosti. Sreča za narod, dokler se moremo spotikati na njegovi konzervativnosti in počasnosti. Kos zemlje in njegova še tako skromna bajta sta njegov jezik, šege, navade, običaji. Kar in kolikor sprejme, skuša neokrnjeno ohraniti potomcem.

In ti prekmurski centri (Murska Sobota, obe Lendavi)! Tam so poslednji sokovi siromašnega življa, ti so svojevrstna gnezdišča židovskega kapitala s svojevrstno orientacijo, ki sesa kri ljudstva, po socialnih krivicah dovoli izkrvavljeno.

Ali smo v tem pogledu že kaj ukrenili? Kultura, kultura! ... Prav, a treba ji je dati pravo vsebino; komu, kje, kaj ... odkod, kam, kako ... na vse to moramo znati natančno odgovoriti pred s i s t e m a t s k i m delom. Pošten in iskren delavec bo vedno in povsod izpričal: Prva in najtrdnjša kultura se kreše za kruh in iz kruha. In kaj naj re-

čemo gledé ljubezni ljudstva do domovine, naroda, države? Samo to: Prvi pravi pojem v tem pogledu raste in zraste na onih tleh, kjer stojim, in se učvrsti v toliko, v kolikor sem na teh tleh učvrščen tudi jaz.

Če bi hoteli načeti vprašanje kolonizacije, bi morali podčrtati precejšnje pomanjkljivosti. Prav nazorno je ta kolonizacija pokazala, da ni zemlja vse in da pomikamo kmeta-nasellenca s takim nesmotrenim izvajanjem v narodno-gospodarskem in tudi drugih ozirih tako pomembne akcije med zemljo in nebo. Ni se postopalo po osnovnih načelih narava = zemlja, delo = človek, obratna sredstva = kapital. Sicer bo treba načeti in obravnavati ta problem sam zase.

Ne, to ni utrjevanje naših tal! Narod so pred vsem kmečko-delavske vrste, one roke, ki od vekovkov ustvarjajo osnovne dobrine in so v našem slučaju stoletja kljubovale grabežljivosti in ohranile narodne svetinje. Ta narod, ne pa izkorinjene čifutski trgovci s svojim nihanjem med »imeti« in »dati«, in prožni praktični reflektanti, ki šepajo zdaj z levo, zdaj z desno nogo in se oprezno pomikajo v ospredje po najbolj vilugasti in nam opasni poti ... ne torej ti poslednji, ampak kmečko-delavski živelj tvori hrbenico prekmurskega in ostalega slovenskega naroda. Njemu posvečamo prvo skrb in mu pržimo prvo pomoč, ki naj krije njegove sicer skromne zahteve: sprostitev dela in pravico do pošteno zasluženega kosa kruha. Edina pot, ki naj jo v ta namen uberemo, je zadržno gospodarstvo.

Mariborski stih

Tam kjer je Mariborski otok,
kjer teče Počehovski potok,
med Teznom in med ribniki
v sredini Maribor stoji.

Po svoji zdravi legi znan je,
jugoslovanski to Meran je —
Saj tukaj že iz davnih dni
devic umrlo mnogo ni.

Tu vidiš Prike, Pohorje,
Korošce, Krajnce in Primorje.
Kot Rim, Pariz in Newyork skor
mednarodno je Maribor.

Prav pridno vozijo sem in tje
po mestu avtobusi se.
Če čas imaš, na avto greš,
če se mudi ti, pojdi peš.

Za godbo Maribor ves vnet je:
povsod sta muzika in petje.
Kdor pa ubog uradnik je
prepeva »Miserere« le.

Ta ves navdušen pesnikuje,
romane, drame drugi snuje,
književnost raste in cvete,
Bog, naših bravec vsnili se!

V muzeju videl boš starine:
Posode, novce, umetnine.
Tako postaneš lahko tam
nazadnje še starina sam.

Če kdo veselo družbo išče,
gre v bar, v gostilno, na plesišče.
Kdor pa samoto ljubi le,
naj v Ljudsko univerzo gre.

Francoski krožek tu deluje,
nas za Francoze navdušuje.
Zdaj reče hlapec dekli že:
»Madamme, je suis und grand Français«.

Kdor zna angleško govoriti,
v »Angleški krožek« mora iti.

Današnji ševilki smo prilo-
žili položnico in vlijudno oro-
simo vse naročnike, da
nam poravnajo naročnino za
mesec februar. Posebej pa
prosimo one naročnike ki so
v zaosianku z naročnino da
nam isto zanesljivo poravnajo
do 10. februarja, ker jim bomo
v nasprotnem primeru pri-
morali usaviti list. Naročn ke
pa ki so storili že svojo dol-
žnost in poravnali naročnino
z več mesecev vlijudno oro-
simo, naj iz oče položnice
svoim prijateljem in znan-
cem, da se na oče na naše
delo ki se bo osle še
energičneje borilo za nacio-
nalne in socialne pravice
malega človeka.

Nepričakovano je prispela iz Be-
ograda vest, da je upokojen pri
mariborskem državnem pravništvu
prvi državni pravdnik gosp.
dr. Ivan Jančič.

Najemniki si bodo sami pomagali

Dokler ne bo kakor drugače, stanovanjski najemniki ne bodo dobili svoje »našče«. Že nekoliko let trkajo na vrata, ki so zaklenjena s sedmimi ključavnicami. Že nekoliko let prosijo gluhega. Že nekoliko let bombardirajo merodajne činitelje s papirnatiimi topovi, z resolucijami in predstavkami. Stanovanjska mizerija pa je vedno večja in večja, iz dneva v dan je strašnejša.

Zato so pričeli tudi stanovanjski najemniki misliti na samopomoč. Na Sušaku se je že lani pod okriljem Društva stanovanjskih najemnikov osnovala zadruga za gradnjo rodbinskih hiš, ki je dosegla v kratkem času naravnost presepetljive uspehe. Prav tako je tudi Društvo stanovanjskih najemnikov v Osičku načelo že lani vprašanje zadruga.

Zadruga bodo na temelju vzajemnosti gradile in kupovale stanovanjske hiše, ki bi jih člani odplačevali v najemnin. Pomagale in omogočile bodo gradnjo stanovanjskih hiš tudi članom, ki bodo gradili svoje domove v lastni režiji. Za gradnjo zadrug hiš in stanovanj bodo zadruga nabavljale potrebna sredstva: stavbišče, gradbeni material itd. za člane, ki bi gradili v lastni režiji, pa bodo preskrbele potrebni gradbeni material. Denarno pomoč bodo skušale zadruga dobiti pri državnih in samoupravnih edinicah in se bodo posluževale vseh zakonitih sredstev pri forsiranju gradnje zadrug hiš od strani mestnih občin in iz sredstev mestnih in občinskih proračunov. Prav tako pa bodo med drugim zadruga skrbela za svoje siromašne člane, katerim bodo pripomogle do strehe, da ne bi bili izpostavljeni brezsrčnosti nekaterih hišnih posestnikov.

S to idejo se je pričelo baviti tudi mariborsko društvo stanovanjskih najemnikov in pričakuje odbor, da bo naletel na pravilno razumevanje. Sestavljeni so že razni predlogi o katerih bo sklepal odbor na eni prihodnjih svojih sej.

Sredstva zadruga bi bila vpisnina, zadrugni deleži, posojila, obročna vplačila od zgrajenih hiš in najemnina, nadalje morebitne subvencije, obresti in razni drugi dohodki. Vpisnina bo znašala 120 Din, zadrugni delež 1200 Din, oboje plačljivo v 12 zaporednih obrokih po Din 110.—. Ker bi posamezne zadruga ne uspevale tako, kot bi bilo želeli, se bo v najkrajšem času osnovala zveza zadrug, ki bo kot zadrugarsko predstavništvo skrbela, da se bodo opravljale in ustanovljale posamezne zadruga po načelih enakosti. Organizacije stanovanjskih najemnikov bodo na ta način postale važen gospodarski faktor in bodo s svojo konstruktivnostjo uspešno ščitile interese svojega članstva, ter tudi s pomočjo zadrugne ideje izdatno pobijale pretirano visoke najemnine in današnje stanovanjsko mizerijo.

V neki delavski pravdi

zoper delodajalca-industrija radi neplačila nadur, je bilo, na veliko začudenje tega industrija, ki za vrabca še ne obvlada državnega jezika, treba prizvati tolmača. Da je bil dotični industrijec razburjen, je bilo videti iz dejstva, da je grajal postopanje sodnika, ki je v Mariboru rojeno pričo, ki je tu ves čas življenja živel, izpraševal, čeprav le generalno, slovensko, da se prepriča, je-li je potrebno pričo-delavca zaslišati potom tolmača in ji na ta način prihraniti ev. stroške tolmačenja. Dotični delavec je dajal na vprašanja tudi točne odgovore. Vkljub temu se je dotični industrijec nad tem dejstvom tako razburil, da je pograbil za klobuk in zapustil razpravno dvorano, čeprav je imel bili še kot stranaka zaslišan. Kakor poroča »Delavska politika« je ta — isti industrijec pozneje predlagal izključitev sodnika iz razlogov, ki jih je pa baje sodišče kot neupoštevne zavrnilo. Zaenkrat baje vodi pravdo še isti sodnik.

Sokol Maribor I

uprizori v soboto, dne 3. febr. 1934 ob 20. uri v inž. podof. šoli (kadetnica) izborna veseloligro »DRŽNI PLOVAČ«. Igra se ponovi v nedeljo, dne 4. febr. ob 16. uri pri najnižjih cenah. — Vabimo vse nacionalno javnost, da s številnim posetom podpre štemljenja Sokola I, ki orje težko ledino v nacionalno mlačnem V. okraju.

SVOJI K SVOJIM

Podpirajte in kupujte pri onih, ki spoštujejo naš narod, naš jezik, naše običaje in ki ne sesajo krvi našemu gospodarstvu, našemu obrtniku in našemu malemu človeku.

Problem odgovornosti

V tem članku hočemo samo v obrisih prikazati in opozoriti na problem odgovornosti. Ni važen ta problem samo v splošnem, ampak ga moremo prenesti tudi v najneznatnejšo življenjsko edinico, kjer se nam odkrivajo zanimive ugotovitve.

Najprej moramo odgovoriti, kaj je odgovornost sploh? Pojm odgovornosti obsega v glavnem zahtevo, da se razni voditelji, uradniki na najvišjih mestih, ljudje denarja, ljudje, ki vodijo verski, nacionalni, socialni in druge pokrete zavedajo pomena in važnosti do sebe in naroda, zavedajo vloge, ki jo imajo v sedanjosti narodni državi, ter da poiskujejo žrtvovati vse svoje najboljše moči za čim lepšo bodočnost in veličino naroda. S tem bi v najširših obrisih izrazili pojm odgovornosti. — Sedaj nastane vprašanje, kateri pa so osnovni pogoji, ki dajejo neki osebi pravico vodstva, pravico zavzemanja odličnih mest, ki so zvezana z veliko odgovornostjo? Kaj je ono veliko, ki daje temelj vsake odgovornosti? Kaj je ono, ki daje človeku pravico, da mu zaupamo odgovorna mesta?

To so vprašanja, katera si bo moral zadati vsak delavec, vsak uradnik, vsak državljani. Ne smemo namreč pozabiti, ako izročimo komu važno in odgovorno funkcijo, dolžnost, zastopstvo, da moramo biti toliko dosledni, da prevzamemo potem, ko so ga, recimo, »voditelji« polomili tudi odgovornost nase. To je jasno. Radi tega pa je problem odgovornosti hrbtenica vsakega sodobnega političnega življenja.

Prvi odgovor, ki bi si ga dali na vprašanje, je ta, da mora biti vsak, ki mu odgovorno funkcijo zaupamo, zato tudi zmožen. Kaj je pa pravzaprav ono, kar dela človeka zmožnega?

Da to bievimo, vzemimo za primer neko evropsko državo: Do kakih težkih problemov se tam pride, in kako igra baš tam vprašanje odgovornosti in zmožnosti eminentno vlogo, nekoliko v prejšnjem! Ako tam vlada demisionira, potem da predsednik »republike« mandat za sestavo vlade neki osebi. Ta sestavlja sedaj »vlado«. Vrše se pogajanja in slično. Tako postane minister prosvete n. pr. poslanec skrajne levice. Ta človek recimo, je dober govornik, odličen časnikiar... in nič več. Pa je na tem položaju dva meseca. Nek prepriček ali slično. Demisijske vlade. Naenkrat se znajde ta človek, v funkciji ministrstva za zgradbe. In to preseljevanje je od resora do resora, od vlade do vlade, narod pa čaka in gleda... Za ravnatelja gimnazije je potrebna temeljita strokovna izobrazba, obsežno znanje. Za ministra prosvete ali slično, pa ne. Glavno, da je vodja neke stranke in da ima potrebno število glasov na svoji strani. Parlament postaja borza za glasove. Kdor več ponudi, oni več dobi... Kako mora tak minister prav pojmovati svojo veliko mov prosvete in umetnosti, kako mora obvladati probleme narodove kulture, ko že vsak tak del zahteva celega človeka, zahteva silne življenjske pripravljenosti, energije in resnične sposobnosti. Nemogoče je na takega ministra gledati z zaupanjem, in nemogoče imeti vero vanj, v temeljito strokovno izobrazbo, če se ga vidi sedeti vsak dan v drugem kabinetu. Da li more tak človek sploh biti odgovoren? Umljive so tedaj gnile razmere, ki vladajo. Umljive svetovne atere,

ki samo kažejo, do kakšnih paradoksov vodi ta »parlamentarizem«. Kdo tu trpi? Narod! Nezmožnost takih ministrov, koruptivnost, intrigantstvo in s tem v zvezi nepoznavanje odgovornosti, so spravile razne države do propada.

Važne državne funkcije naj se izročijo ljudem, ki so zato v resnici sposobni, ljudem, ki morejo le na ta način vršiti svojo prav veliko in odgovorno funkcijo, osebami, ki morejo vsak svoj ukrep z mirno vestjo utemeljiti pred seboj, pred narodom in pred zgodovino. Čim višja je funkcija, katero kdo opravlja, tem večja morata biti sposobnost in zavest odgovornosti. Dvakratna previdnost pa je potrebna pri delavskih voditeljih. Preteklost nam je pokazala, do kakih umazanij dogodkov, na kak nizek nivo so pravili prav taki »voditelji« delavstva. In baš tu je problem odgovornosti največji.

Ako ti zastopniki delavstva in njegovih pravic izrabljajo delavce le v svoje egoistične namene, ako so prav ti voditelji v službi tujega velekapita proti kateremu bi se morali v prvi vrsti boriti, ako sprejemajo za to ogromne vsote, da izrabljajo svojo sveto odgovornost in zaupanje delavstva, potem so to smrtni krči vsakega pokreta. Odgovornost pa nosi pri tem tudi delavec, kar je dal tem ljudem svojo besedo.

Z NAŠIH POSTOJANK Maribor

NA PROGRAMIH NARODNIH PRIREDITEV

je opaziti zadnje čase tudi ime slovitega Brandlovega tria, ki ga je mogoče najti — vsaj tako trdi celjska »Deutsche Zeitung« — pravtako tudi na narodnih prireditvah nemške manjšine, tako tudi one, ki jo je zadnjič priredila Švabsko-nemška zveza v Ptuj...

POMAZANI NEMŠKUTARSKI NAPISI.

Veliko let že dražijo estetski čut in vzbujajo srd vsakega zavednega človeka, nemškutarske spake pristno narodnih imen, ki kvarijo slovensko lice naših krajev. Zadnjič sta bili neke pomazani eno tako spakedrano ime, pa tudi neko čisto nemško ime. Mislimo, da je na prvi pogled težko zagovarjati dozdevno nedoslednost takega postopanja, ki tudi naša obojejezičnima marksističnima glasilama, naravno, ne gre v glavo. Če bi pa vsi tisti, ki se priznavajo za Nemce in ki se danes pišejo po nemškem pravopisu, pa naj nosijo popačena slovenska imena, ali pa pristno tevtonska, plačevali od vsake črke, ki je po slovenskem pravopisu odveč ali mu je tuja, občuten davek, bi bilo narodni stvari še bolj pomagano.

NOVA SOCIALNA USTANOVA.

Društvo trgovskih in privatnih nameščencev »Merkur«, podružnica v Mariboru, sporoča vsem svojim članom, da je bil v nedeljo, dne 28. januarja, odprt društveni sanatorij v Zagrebu. Sanatorij je najmoderneje opremljen in urejen ter je trenutno na razpolago v njem 100 postelj. Novi sanatorij je tudi za našo podružnico velike važnosti, ker bo vsem našim članom v primeru težje obolelosti nudil vso pomoč. Nadalje sporoča uprava tukajšnje podružnice, da so vse govorice o likvidaciji mariborske podružnice docela izmišljene in vsega obsejanja vredne. Nasprotno je upravi uspelo, pridobiti za specialno zdravljenje tukajšnje priznane specialiste. Vse podrobnejše informacije dobe nameščenci in člani v podružnični pisarni v Koroščevi ulici št. 8, telefon 28-05.

Celie

SESTANEK NACIONALNEGA DELAVSTVA IN NAMEŠČENSTVA.

Preteklo nedeljo se je sestal nacionalni ročni in duševni proletariat, da si ustanovi podružnico Narodno strokovne zveze. Sestanka sta se udeležila tudi predsednik centralnega odbora NSZ tov. J. u. v. a. n. iz Ljubljane in I. podpredsednik mariborske podružnice NSZ. tov. Tumpej. Po podanih poročilih so sledile volitve in je bil izvoljen za predsednika pripravljalnega odbora tov. Wltavsky, v odbor pa Ivan Šeruga, Valentin Hrastnik, Jože Zadnik, Jože Letner, Franc Hodko, Miha Napret, Martin Cerenjak, Ivan Stermecki, Franc Bdergajš in Fran Goričan. Pripravljalni odbor bo pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor NSZ.

Hrastnik

OBČNI ZBOR PORUŽNICE NSZ.

Podružnica Narodne strokovne zveze bo imela v nedeljo 18. t. m. svoj prvi občni zbor ob 9. uri dopoldne v Sokolskem domu. Članstvo in prijatelji delavskega pokreta naj se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu.

NAŠ DELAVSKI POKRET SE ŠIRI.

Po zadnjem javnem shodu, na katerem je bilo izrečenih več odkritih in ognjevitih besed, je število članstva Narodne strokovne zveze zopet izdatno naraslo. Z ozirom na porast bo morala podružnica reorganizirati svoje poslovanje. — V kemični tovarni je NSZ pri volitvah obratnih zaupnikov dobila dva zaupnika, dočim so dobili nasprotniki tri. To je vsekakor razveseljav uspeh, če pomislimo, da je šla NSZ prvič v Hrastniku v boj proti rdečemu nasprotniku.

Huda jama

OBČNI ZBOR PODRUŽNICE NSZ.

Podružnica Narodne strokovne zveze v Hudi jami bo imela v nedeljo, 4. februarja ob 10. uri dopoldne v narodni šoli pri Sv. Jederti svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom. Rudarji, pridite na občni zbor polnoštevilno!

»HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA«.

Dramatski odsek NSZ bo vprizoril v nedeljo, 4. februarja ob 15. uri na društvenem odru Cankarjevo dramo »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Uvodno besedo ob tej priliki bo spregovoril delegat iz Maribora.

Avstrijske šillinge, Italijanske lire, ameriške dolarje, franke in vse druge valute

prodane najugodnejše pri

Putniku- (Tourist Office)

Maribor, Aleksandrova cesta 35, Telefon int. 21-22

Koncesionirana menjalnica!

Oficijelni potovalni biro!

Zveza za tujski promet!

Tocno, solidno in poceni

izvija vse kleparske dela

A. Romih

kleparski mojster

Maribor, Slovenska ul. 28

Širite

„Borbo,“

Naznaniilo

Cenjenemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem prevzel

gostilno na Koroški cesti števil. 3

tik Glavnega trga.

Točim pristna štajerska in dalmatinska vina. Postrežem cenjenim gostom z vedno svežimi toplimi in mrzlimi jedili ter z izbornim zajutrkom. Za obilen obisk se priporoča.

Josip Marek, gostilničar, Koroška cesta 3.

Z današnjimi malimi dohodki

izhajate le, če kupujete vse blago za obleke in perilo, izgotovljeno perilo, predpasnike, pletenine, nogavice, ovrtnike, samoveznice, čepice, platno, sukno, odeje i. t. d. po znižani ceni pri trrdki

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Gosposka ulica 13

Bučno olje

vedno sveže in prvovrstno priporoča

J. HOCHMÜLLER

tovarna bučnega olje

MARIBOR, Taborska ulica 7

Kreditna zadruga uslužbencev drž. železnic v Mariboru

Frankopanova ulica 34

daje posojila po 8%

sprejema vloge in obrestuje nevezane po 4% vezane pa po 5½%

Vse vloge izplačuje promptno

Železničarji, poslužite se samo Vaše Kreditne zadruge